

Laktester

Vid ett lakningsförsök undersöks i vilken omfattning eventuella miljögifter i det fasta materialet kan lakas ut till mark och vatten.

Eurofins erbjuder ett komplett utbud av laktester enligt Naturvårdsverkets direktiv NFS 2004:10 för deponering av avfall, samt Naturvårdsverkets handbok 2010:1 gällande återvinning. Vi kan även utföra analyser på det fasta materialet med avseende på metaller och organiska analyser. Laktester kan förutom avfalls- och deponifrågeställningar även användas för att uppskatta risken för utlakning och spridning av föroreningar i markmiljön (riskbedömningar).

Skaktest – EN12457/1-4

Med dessa metoder erhålls en "ögonblicksbild" vid ett fixerat L/S-förhållande (L=liquid, S=solid) på 2 och 8, eller 1. Provet provbereds till en partikelstorlek <4 mm eller <10 mm. Därefter skakas det med vatten följt av analys av lakvätska. Resultaten är ett ungefärligt mått på hur mycket som lakas ut. Kortast möjliga svarstider för skaktester är 5 arbetsdagar. Detta är bara möjligt om prov ankommer labbet mån-ons och under förutsättning att provet för laktestet har skickats in i ett separat provkärl.

Kolonntest – prEN14405

Ett kolonntest (perkolationstest) ger information om hela utlakningsförloppet, från första lakvattnet L/S=0,1 till L/S=10. Även här provbereds provet till partikelstorlek <4 mm eller <10 mm. Provet lakas sedan med vatten i en kolonn, där L/S-förhållandet ökas kontinuerligt. Maximalt sju lakvatten kan tas ut för analys, vanligtast är dock två uttag (L/S=0,1 och L/S=10).

Organiska analyser

Laktester kan ofta även utföras med avseende på utlakning av organiska ämnen, för bedömning av spridning i miljön. En rad olika organiska analyser kan utföras på vätskan efter laktest. Viktigt här är att tänka till gällande hantering av lakvätskan efter lakningen och innan själva analysen, då det kan ha en påverkan på analysresultatet (vilket är viktigt att vara medveten om). Här kan vi t ex erbjuda filtrering, centrifugering samt sedimentering. Kontakta gärna labbet för konsultation kring val av lämplig hantering.

En stor skillnad mellan PFAS och flera andra organiska miljögifter är att många av PFAS-ämnena har relativt hög vattenlöslighet, vilket gäller speciellt fluorerade sulfonater och syror. Således är det relevant att utreda materialets utlakande egenskaper avseende PFAS.

Allmänt

Skicka alltid in separat/eget provkärl för laktester. I vissa fall krävs även en specifik beställningsrutin. Några faktorer som kan försena svarstiden på just laktester (och eventuellt omöjliggöra lakning) och som inte kan påverkas:

- Prover med låg TS som tar lång tid att torka
- Väldigt leriga prover som tar lång tid att filtrera
- Prover som absorberar mkt vatten (tex "fluffiga avfall", ved, sågspån och vissa slamprover)
- Vissa askor som härdar i kontakt med vatten
- Uppskalning av lakförsöket för att få fram tillräcklig volym för önskade analyser
- Önskas expresshantering på laktester kan det endast erbjudas om prov skickas in mån-ons.

Vill ni läsa mer om laktester med avseende på avfall/deponi finns mer information [här](#).

Vill ni läsa mer om laktester med avseende på PFAS finns mer information [här](#).

Vill ni se vårt analysutbud så finns vår digitala analyskatalog [här](#).